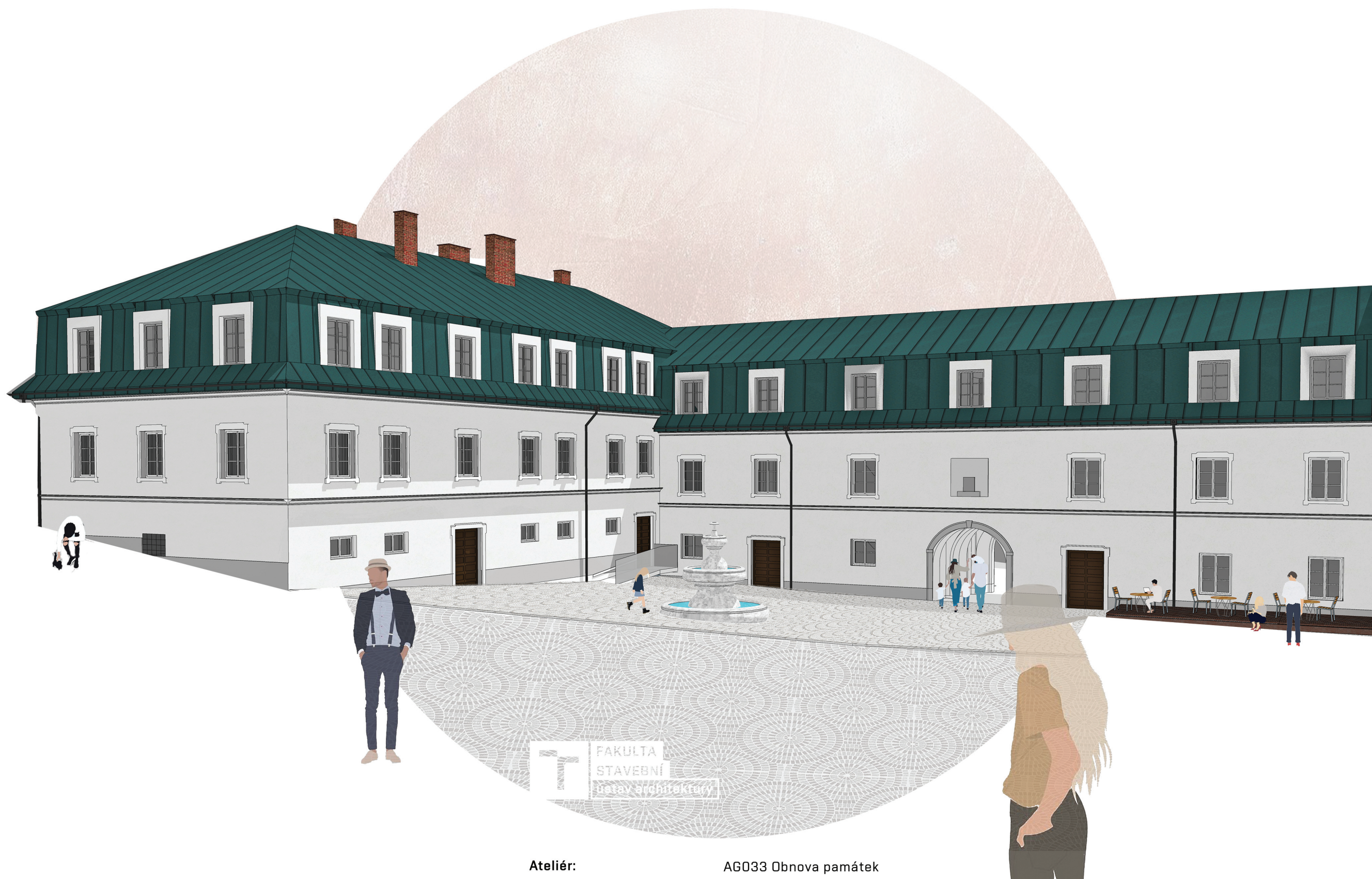

Ateliér:
 Téma práce:
 Ročník/semestr/rok:
 Vedoucí práce:
 Konzultant:
 Autor:

AG033 Obnova památek
Obnova městských lázní v Malých Svatoňovicích
 2. / letný / 2019-2020
 Ing. arch. Lea Vojtová, Ph.D.
 Ing. Lubor Kalousek, Ph.D.
 Mária Dvorská

Prístup architekta k pamiatkam

Obnova historických objektov alebo území je citlivou záležitosťou práve z toho dôvodu, že pri nej dochádza k stretnutiu dvoch rozličných hodnôt – pôvodných a tých, ktoré prináša nový tvorca, architekt. Zachovať objekt v jeho originálnej podobe alebo doň vniesť nový prvok, ktorý bude ako jedna časť mozaiky vypovedať o súčasnosti? A ak dáme priestor novotvaru, aký prístup zvolíme, aby sme nepotlačili pôvodné hodnoty?

Ťažko jednoznačne určiť časové obdobie, ktoré treba zachovať, pretože každý historický úsek v architektonickom vývoji objektu je zaujímavý. Rovnako hodnotný môže byť funkcionalistický, secesný, barokový alebo gotický objekt. Treba preto preskúmať, či sú jednotlivé články natoľko hodnotné a zachované, že sa oplatí prinavrátiť im historickú podobu.

Snaha o zachovanie identity krásnych historických objektov, ich architektonických prejavov v interiéri a exteriéri sa odvíja od ich pamiatkovej hodnoty. Prístup k pamiatkam je však individuálny a ich hodnoty posudzuje výskum. Až na základe dôkladného zhodnotenia sa stanoví metodický prístup k obnove pamiatky, ako aj zásady obnovy. Miera osobného vkladu závisí od každého autora. Dôležitá je predovšetkým danosť vhodne a citlivo vstúpiť do historického prostredia.

Zásady obnovy pamiatok sa skladajú z piatich častí. Prvá je šETRNOSŤ. Dôležitá je pri pamiatkach konzervácia, teda často architekti vnímajú zbytočne preceňované vady na objektoch. Šetrnosťou sa myslí aj využívanie materiálov, ktoré sú podobné tým , ktoré sa nachádzajú na budove. Netreba docieľiť tepelného normatívneho stavu za cenu zničenia autenticity. Treba sa usilovať o zachovanie prvku pri živote na pôvodnom mieste. Druhá je rešpektovanie vývojové vrstevnatosti. Existujú aj fasády ktoré neboli nikdy viac krát pretrené a majú svoju pôvodnú prvú omietku. Ďalšou je bedlivé a diferencované rozlišovanie hodnôt čo znamená že svojim rozhodnutím netreba nechať zaniknúť významné časti. PRŠtvrtou je vierohodné stvárnenie a celistvá prezentácia, aby sa nenachádzal teda kontrast, významné je maximálne uplatnenie originálu a cena stárí. Je potreba vierohodne obnovovať budovy aby zapadli do okolitého prostredia. Doplnky používať podľa tradičných materiálov.

Poslednou zásadou je kontextuálny prístup genius loci – duch miesta.

Na záver by som spomenula že názory študentov architektúry sa mnohokrát ešte len formujú a ovplyvňujú ich najmä starší skúsenejší architekti. Súhlasím s niektorými názormi pána architekta Fialu a to že vzťah architekta s jeho stavbou by sme mohli prirovnáť ku vzťahu k vlastným deťom. Sú to potomkovia, ktoré dlhú dobu pipláme a potom ich púšťame do sveta. Na čom vám musí byť jedno, že si našli svojich partnerov a že napríklad tak úplne nesúhlasíte s tým ako sa v živote zariaďujú. Keď cítite rozpaky z toho ako je potom dom používaný treba si uvedomiť, že to nie je žiadna autorská socha. Musíme to celé chápať ako remeslo, nerobiť z toho niečo viac než to je.

Krása stavby sa vždy určuje individuálnym vkusom. Žiadna krása nie je merateľná.

HLAVNÉ JE... KEĎ DOM DOKÁŽE DO SEBA NASAŤ ŽIVOT.

Obsah eLaborátu

ESEJ A OBSAH	00
SPRIEVODNÁ SPRÁVA	01
	02
SITUÁCIA ŠIRŠÍCH VZŤAHOV	03
SITUÁCIA MIESTA STAVBY	04
ZHODNOTENIE EXISTUJÚCEHO STAVU OBJEKTU	05
KONCEPT OBNOVY	06
PÔDORYS 1NP	07
	08
PÔDORYS 2NP	09
	10
PÔDORYS 3NP	11
	12
PÔDORYS 4NP	13
	14
REZY STAVEBNÝCH ZMIEN	15
REZY	16
POHLADY STAVEBNÝCH ZMIEN	17
	18
POHLADY	19
	20
PERSPEKTÍVA	21
MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE	22
ARCHITEKTONICKÝ DETAIL	23
FOTOGRAFIE MODELU	24

Základné údaje

názov projektu: Obnova mestských lázní v Malých Svatoňoviciach
miesto stavby: Malé Svatoňovice, čp. 147, nám. Karla Čapka,
okres Trutnov, kraj Královohradecký
vlastník: Obec Malé Svatoňovice

Základný popis stavby

Predmetom zadania je objekt v tvare do L v Malých Svatoňoviciach, v 20. storočí prestavaný na obecný dom. Objekt, ktorý je stavebne napojený na kultúrny dom, je umiestnený na námestí Karla Čapka v historickom jadre obce oproti kostolu.

Jedná sa o trojpodlažný objekt s falošnou manzardovou strechou s využitým podkrovím nad krídlom lázni. Stavba je zapísaná na zoznam kultúrnych pamiatok, obsahuje v prvých podlažiach najvýznamnejšie pôvodné zachované detaily a prvky. V celom objekte je rada hodnotných stavebných konštrukcií a autentických prvkov, ktoré sú predmetom pamiatkovej starostlivosti.

Loka1ita

Riešené územie sa nachádza v obci Malé Svatoňovice, ležiacich približne stošesťdesiat kilometrov severovýchodne od Prahy a stodeväťdesiat kilometrov severozápadne od mesta Brna.

Južne od Malých Svatoňoviciach sa nachádza ich druhá „polovička“ a to Veľké Svatoňovice. Nepríliš veľká obec sa nachádza v pohorí Krkonoších a premávajú tu vlaky na prekvapivo veľkom železničnom nádraží.

Toto okolie je bohaté na terénne prevýšenie smerom na sever. Napriek menšej rozlohe Svatoňovičky (tak ako sa im hovorilo v histórii) ponúkajú veľké množstvo občianskej vybavenosti, príkladom by mohli byť materská škola, základné školy, lekári, kultúrny dom, kostol, múzeum, reštaurácie či obchody a krčmy. Približne v strede zástavby sa nachádza dvojkrídla budova na terénnom námestí.

Hlavnou dominantou pohľadu je kostol so studienkou postavený akoby na piedestáli námestia. Predpriestor kostola nám poskytuje pohľadový zážitok na našu riešenú budovu pod ním. Budova je objekt bývalého panského sídla, ktorý je v súčasnosti v nie moc dobrom stave.

História

Objekt je z prelomu 18. a 19. storočia, pôvodne mala valbovú strechu (pravdepodobne tašková krytina) s dvomi podlažiami, lisenami, bosážou a rímsami členenú fasádu, šambrány na všetkých oknách aj dverách, osemdielne okenné tabule a funkciou budovy boli liečebné lázne a hostinec.

Po požiaroch v roku 1930 zhořela veľká časť budovy. V roku 1936 prebehla prvorepubliková prestavba a to tým, že valbová strecha bola nahradená manzardovou falošnou strechou snový štvrtým podlažím a funkcia lázní bola následne obnovená. Krytina bola z eternitových šablón. Okná boli dvojdielne s parapetom bez šambrán.

Fasáda stratila členenie, zachované boli len strešné rímasy. Chýbala rímša ale vznikli plastické nápisy. Lázenská časť už fungovala iba zväčša ako sauna. Ďalšou funkciou bol obecný úrad. Roku 1946 vzniklo múzeum bratov Čapkov, ktorý so svojou rodinou krátku dobu bývali v objekte. V súčasnosti budova má šesťdielne okná a navy plechovú falcovú krytinu.

Koncepcia obnovy

Vierohodné stvárnenie, celistvá prezentácia a snaha o uplatnenie originálu. Obnova budovy aby zapadla do okolitého historického prostredia. Očistenie od novodobých prístavieb na fasáde. Najvýraznejšou zmenou sú ušaté šambrány na oknách druhých podlaží. Pôvodné a zachované detaily, hodnotné stavebné konštrukcie a autentické prvky budú predmetom pamiatkovej obnovy. Zachovanie pôvodného barokového muriva a klenieb.

Návrh počíta aj s úpravou predpriestoru a námestia. Funkcia námestia ako parkoviska nevyhovuje pôsobeniu priestoru ani budovám, z tohto dôvodu vytvoríme parkovisko za budovou kostola a pre návštevníkov lázní je vytvorené kryté parkovisko za budovou, pre opodstatnené dôvody je zo strany námestia vytvorené dve parkovacie miesta pre imobilných a zásobovania. Pre potreby obce je pri krytom parkovisku vytvorený sklad s dostačujúcim priestorom.

Námestie vizuálne nepôsobí dobre aj z dôvodu otvorenosti a tým pohľad človeka uniká von z priestoru. Pred požiarom ktorý zasiahol riešené územie tu stáli dve budovy. Vízia do budúcej investície by bola vhodnosť návrhu budovy na mieste vyhorených budov s funkciou obecného úradu. Priam si to toto miesto pýta ak sa naskytnú finančné prostriedky.

Architektonické riešenie

Pri rešpektovaní financií obce som zvolila cestu istoty a to rešpektovania stavby a nepridávania prístavieb. Snaha o zvýraznenie samotnej podstaty pamiatky a to priznávaním jednotlivých konštrukčných pôvodných prvkov. V prvých podlažiach kde sú hodnotné klenby a vizuálne aj atraktívne by bola škoda neobnoviť lázne. Po rozhovore s bývalou starostkou by bol hriech neobnoviť niečo také k čomu majú takú silnú citovú väzbu.

Obradná sieň síce bola v krásnom klenbovom priestore ale chýbali základné hygienické funkcie. Obradná sieň by sa mala presunúť do objektu s vhodnou funkciou a tým je obecný úrad. Perspektíva obecného úradu na námestí sa môže zrealizovať do budúcnosti v rámci finančných ziskov z lázní a ubytovania. Namiesto obradnej siene by som tieto príťažlivé priestory využila na funkciu malej vinárne pre potreby obyvateľov a návštevníkov, ktorých tam je počas víkendov veľmi veľa. V ďalších podlažiach sa odhaľujú trámy. Fasáda sa znova nadýchla nových ríms a šambrán.

Dispozičné riešenie

Územie sa nachádza na kopcovitom teréne. Do tohoto priestoru sa dostávame cez hlavné námestie. Objekt má celkom päť vstupov z toho tri sú prístupné z námestia. Po vstupe do lázní sa nachádza recepcia, potom šatne a následne sauna a bazény.

Pri vstupe do 1NP k lekárne sa dostaneme imobilnou rampou, ďalej schodiskom do 2NP k lekárovi, zubárovi, kozmetike a masérovi. Ďalej schodiskom sa dostávame do 3NP kde je ubytovanie lázní a točitým schodiskom do podkrovia kde je spinning. Ďalším vstupom sa dostaneme do predajne múzea kde je aj šatňa, schodiskom sa dostaneme do výstavných priestorov v 2. a 3.NP. Tieto časti múzea a krídla s lekárňami sú prepojené novým výťahom prístupným z oboch strán. Z námestia sa dostaneme tretím vstupom do menšej vinárne s terasou. Zo zadnej strany budovy, z krytého parkovania sa dá dostať k lekárom na medzipodestu menším schodiskom.

Vstup pre personál a zásobovanie lekárne je z južnej strany budovy. Na východnej strane budovy je vytvorená rampa z námestia do zadnej časti budovy, je zriadená pre lepšiu mobilitu medzi námestím a priechodom cez budovu napr. k reštaurácii, ktorá je za budovou. V bezprostrednej blízkosti je umiestnená fontánka s vodou zo studienky tak aby najbežnejším trajektóriám pešej chôdze nestála v ceste.

Konštrukčné riešenie

Základy neboli zdokumentované ale odhad materiálu je kameň. Odporúča sa prevedenie sondy. Nosná konštrukcia je zmiešaný stenový systém. Predbežný stavebný technický prieskum: zvislé nosné konštrukcie 1.NP – zmiešané murivo (tl.850mm) kameň a tehla plná. Výplňové – 2.NP – tehlové murivo, zmiešané murivo (tl.850mm) kameň a tehla plná. Výplňové – tehlové murivo 3.NP tehlové murivo (tl.500mm); vodorovné nosné konštrukcie – pravdepodobne kamenné základy, valené klenby, 1.NP lunety nad priestupmi v obvodovej stenách a nad priestupmi vo vnútorných nosných stenách, 2.NP a 3.NP drevené trámové stropy so základom a násypom opatreným podhľadom z drevených prkien. Schodisko pravdepodobne ŽB monolitické. Komíny murované z tehál.

Terazzové podlahy zachovať tam, kde nebude rozpor s funkciou. Po odstránení príčin prasklín a vlhkosti poškodenej časti omietky. Objekt je pripojený na diaľkové vykurovanie a rozvody. Predbežne stavebný technický prieskum ukázal že na mnohých miestach v objekte sa nachádzajú teracové podlahy a schodiská, ktoré boli zaradené do hodnotných a mali by byť zachované tam, kde to nebude v rozpore s funkciou.

Bolo zistené, že hlavnou príčinou vzniku prasklín je zemná vlhkosť, ktorá pramení pretekaním vody štólou pod objektom. U tejto štóle by malo byť zaistené vetranie. Objekt nie je na väčšine miest zateplený, až na krov a podlahu na teréne bolo zistené zateplenie nevhodným kvôli možnosti prehĺbenia problémom s vlhkosťou.

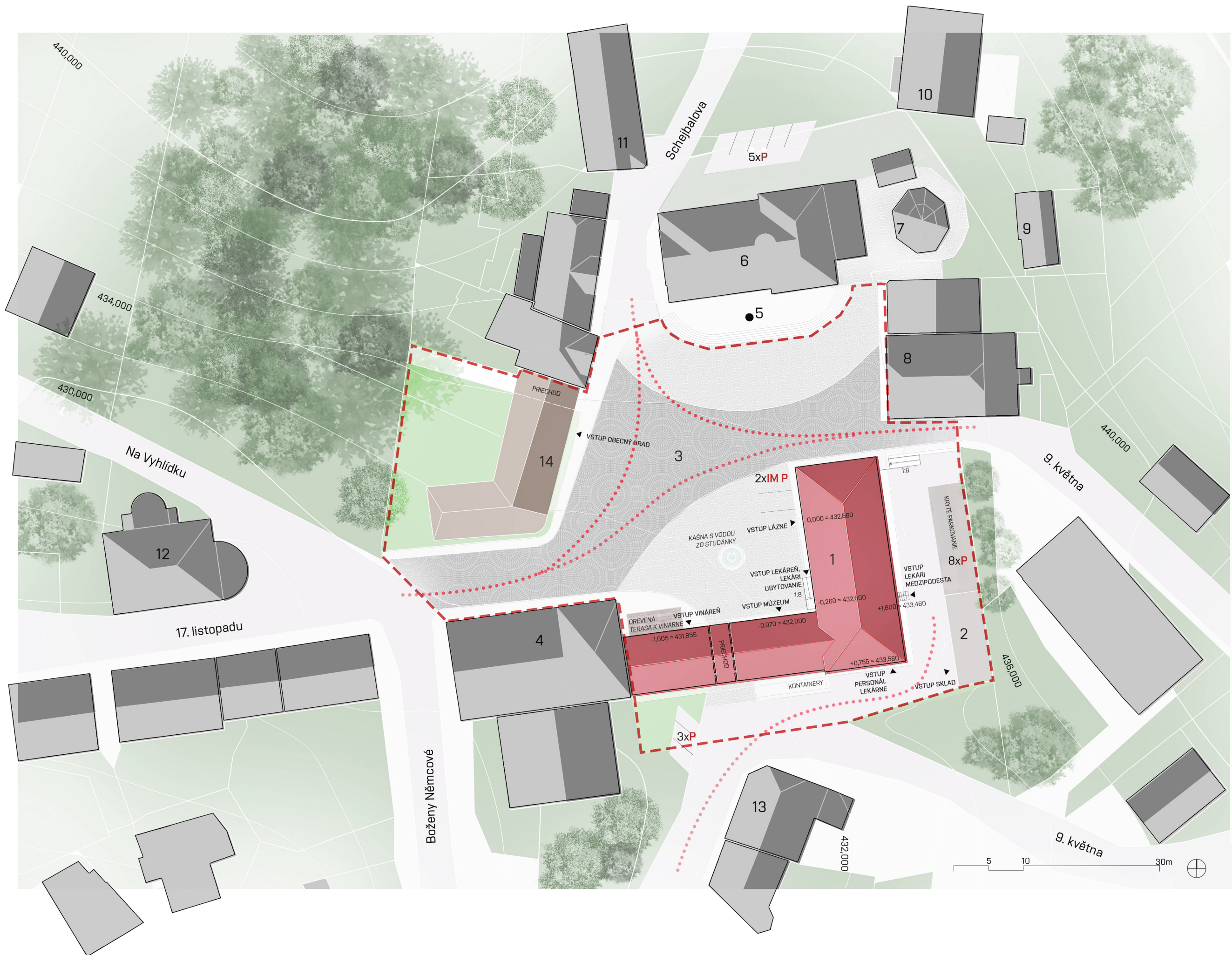
Základné výmery

plocha pozemku:	1166 m ²
zastavaná plocha:	665 m ²
obostavaný priestor:	5860 m ³
celková úžitková plocha:	1100 m ²
približné náklady:	30 000 000 Kč

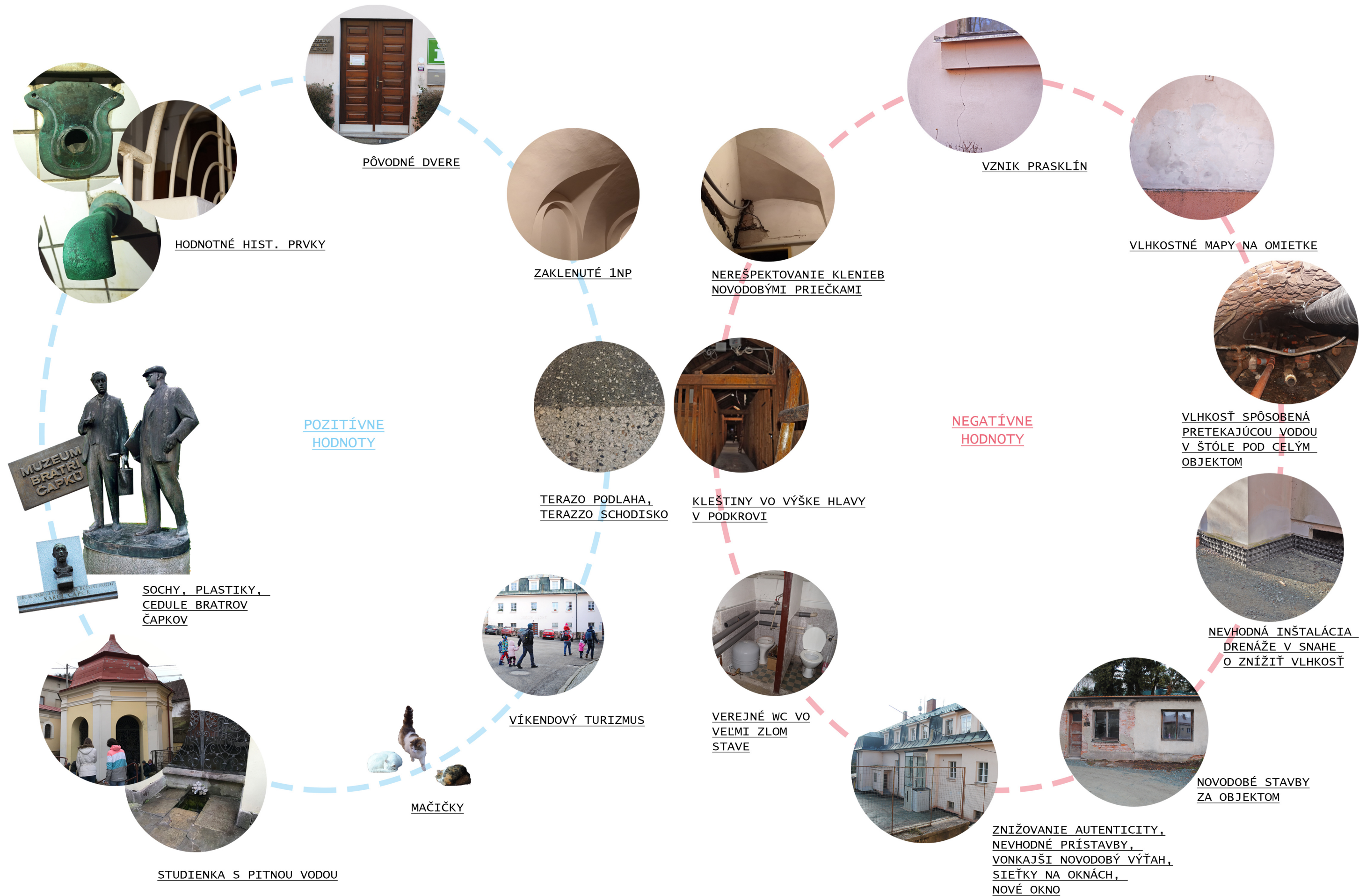

- Lázenský dom, Lekáreň, Ordinácie, ubytovanie lázní, Múzeum bratrov Čapkov, Vináreň
- sklad pre potreby obce
- Námestie Karla Čapka
- kultúrny dom
- socha bratrov Čapkov
- kostol
- Kapla so Studienkou
- Historická budova
- Prvý dom obce, Bývalý farný domček
- Pôvodné obydlia
- súčasná fara
- Kaviareň a pizzeria
- Pivnica
- Reštaurácia

- Parking
- Vstupy
- Riešený objekt
- Polyfunkčný dom
- Perspektívny objekt, riešený do budúcnosti
- Zástavba
- Hlavné komunikácie
- vedľajšie komunikácie
- zelen
- Hlavná dlažba námestia
- Dlažba mačacie hlavy
- Riešené územie
- Trajektórie dopravy

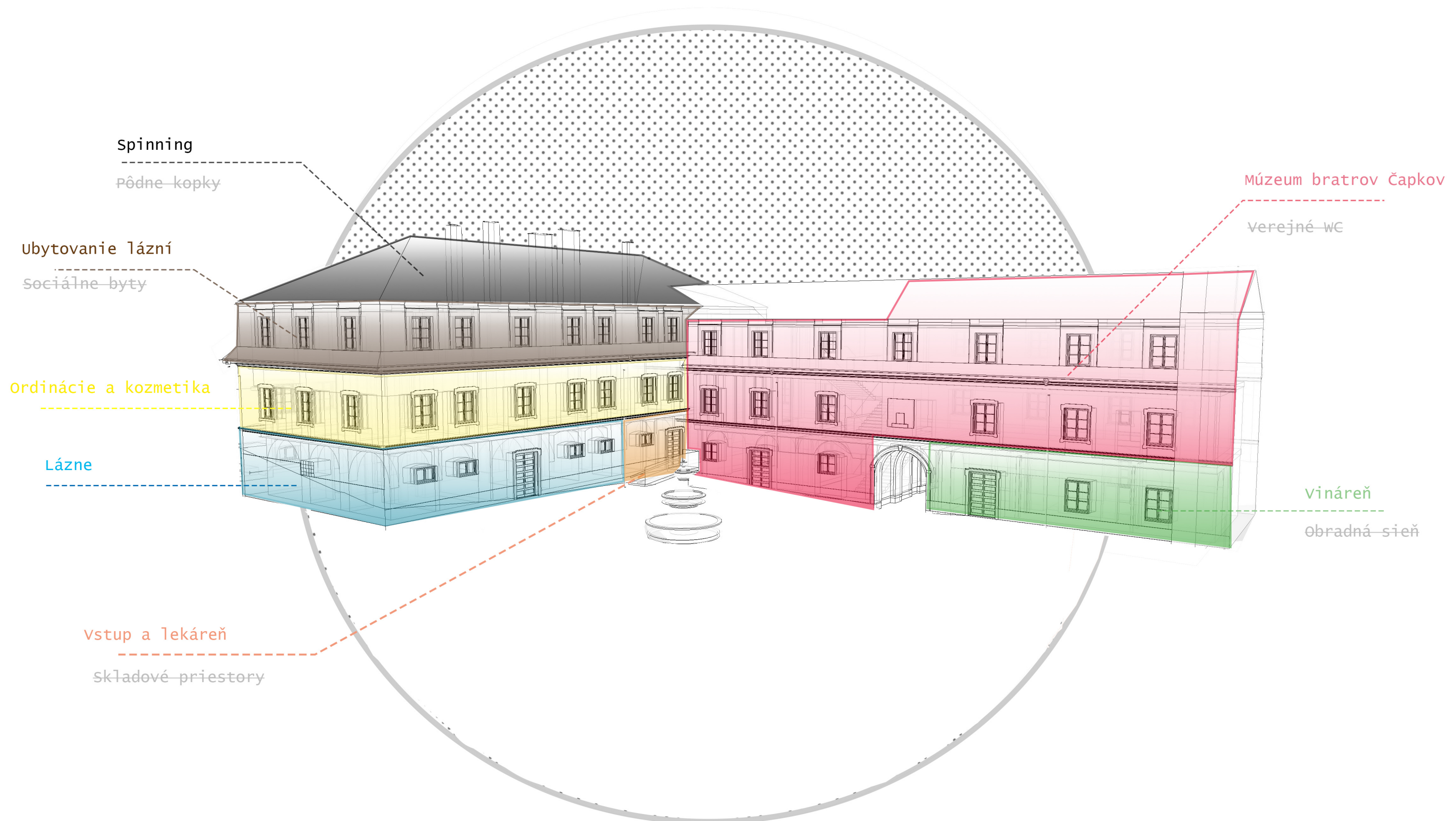

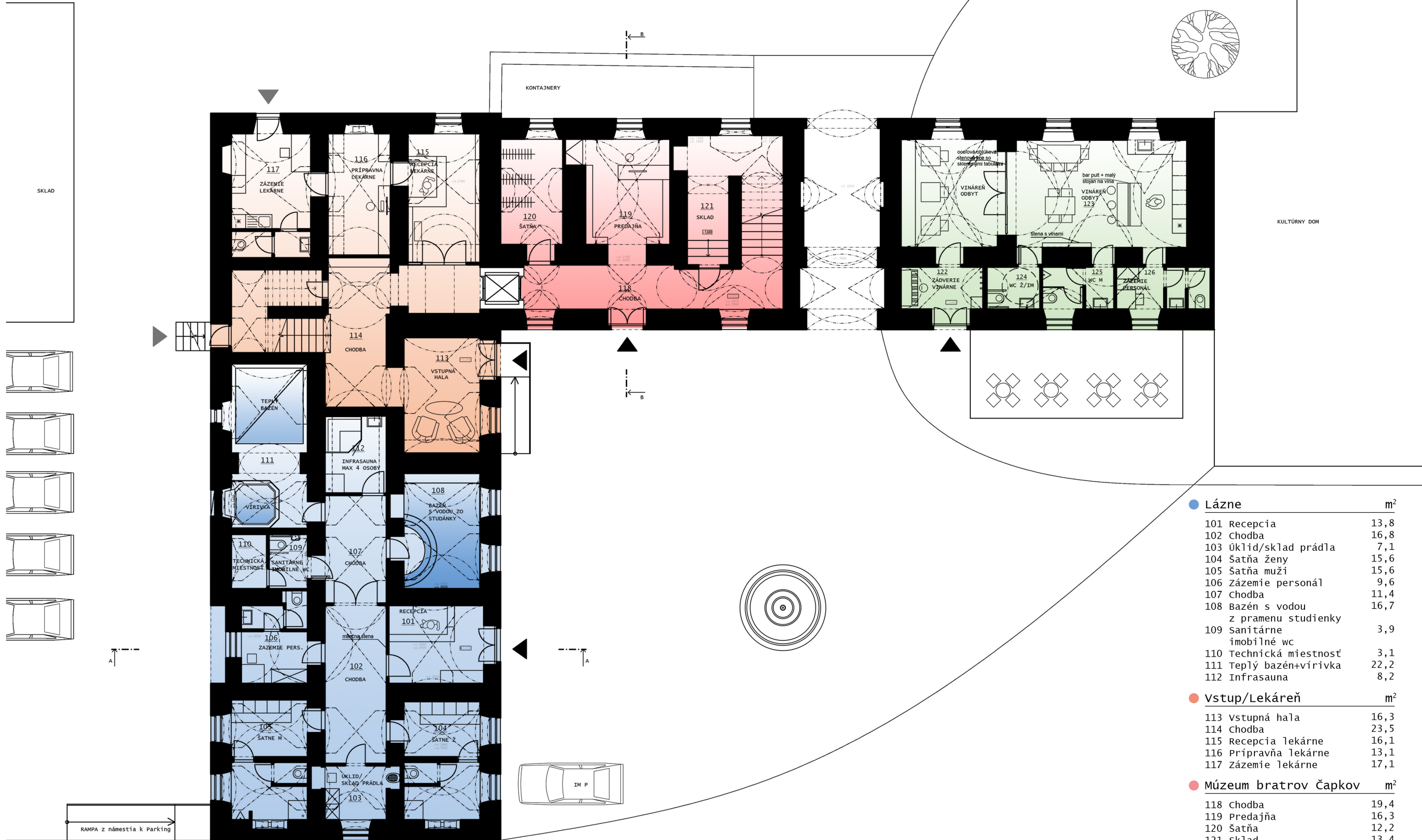
Hlavné body obnovy pamiatky:

zachovanie hodnotných konštrukcií - klenby a barokové zdivo v prvých podlažiach
odstránenie novodobých prístavieb a priečok
bezbariérovosť

fasáda - navrátenie k barokovým prvkom, šambrány a rímsoy
obnovenie lázenského prostredia
nové funkcie - lekáreň, vináreň, ubytovanie

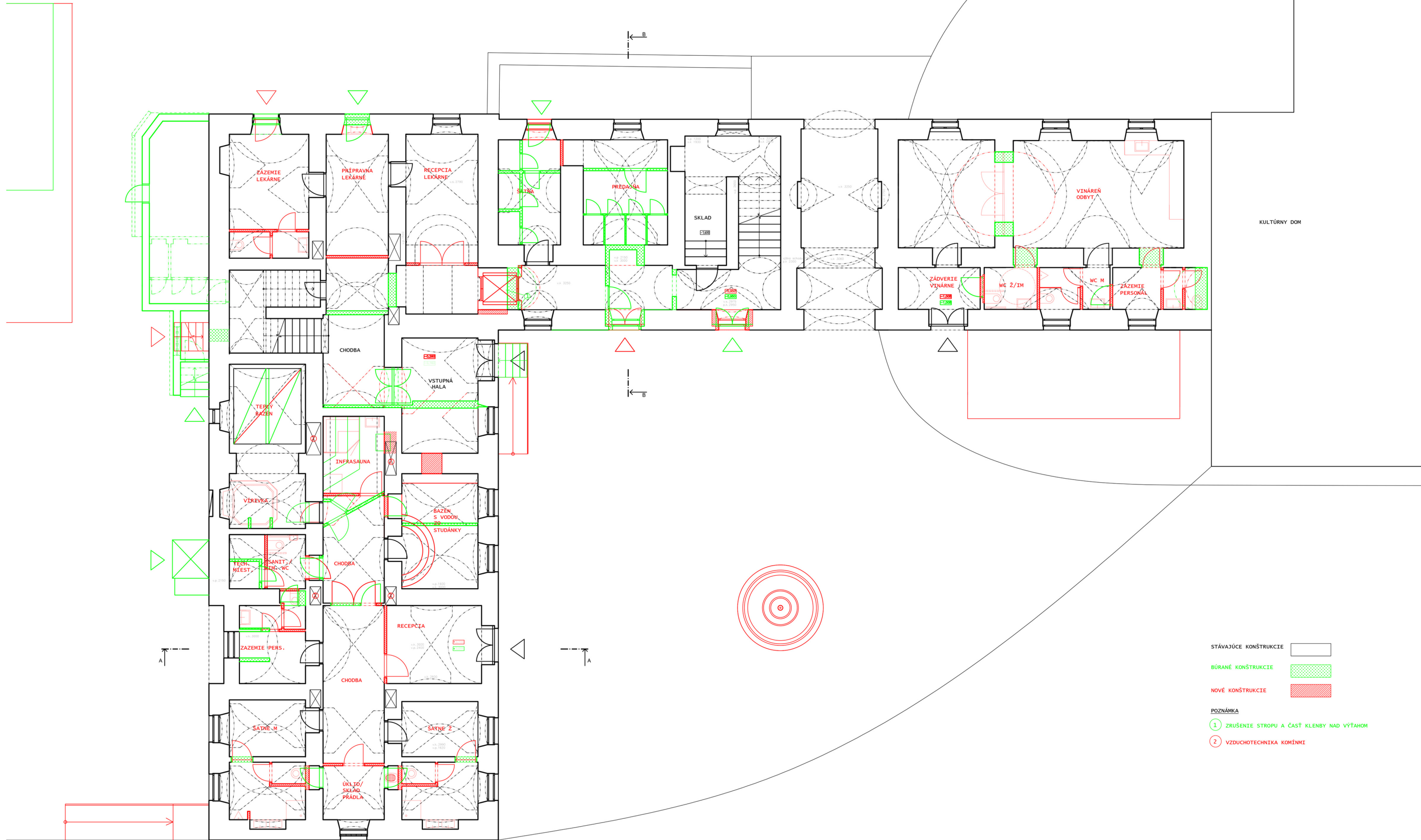

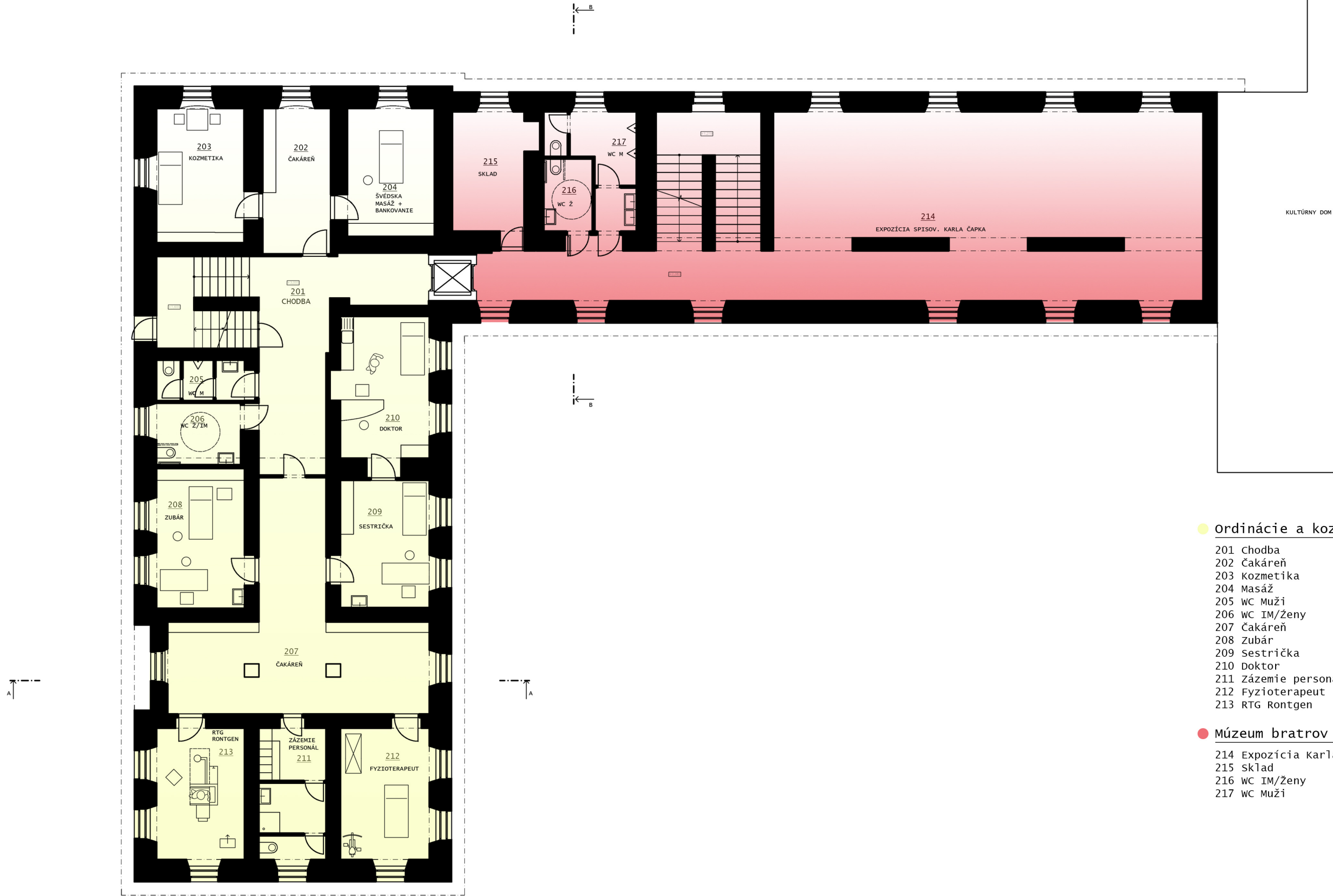

● Lázně	m ²
101 Recepčia	13,8
102 Chodba	16,8
103 Úklid/sklad prádla	7,1
104 Šatňa ženy	15,6
105 Šatňa muži	15,6
106 Zázemie personál	9,6
107 Chodba	11,4
108 Bazén s vodou z pramenu studienky	16,7
109 Sanitárne imobilné wc	3,9
110 Technická miestnosť	3,1
111 Teplý bazén+vírivka	22,2
112 Infrasauna	8,2
● Vstup/Lekárneň	m ²
113 Vstupná hala	16,3
114 Chodba	23,5
115 Recepčia lekárne	16,1
116 Prípravňa lekárne	13,1
117 Zázemie lekárne	17,1
● Múzeum bratrov Čapkov	m ²
118 Chodba	19,4
119 Predajňa	16,3
120 Šatňa	12,2
121 Sklad	13,4
● Vináreň	m ²
122 Zádverie	5,9
123 Odbyt	53,5
124 WC Ž/IM	3,8
125 WC M	5,2
126 Zázemie presonál	6,9

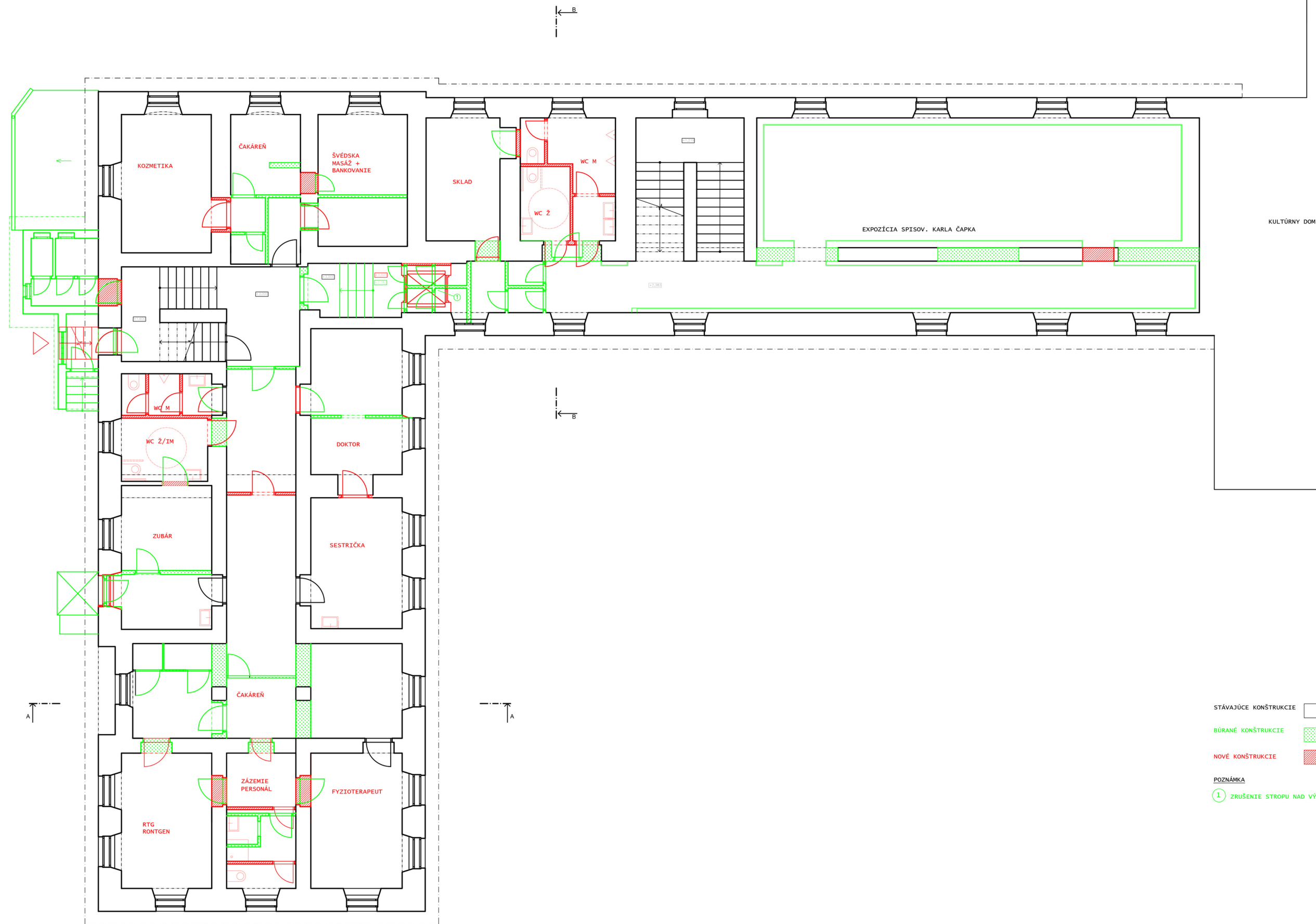

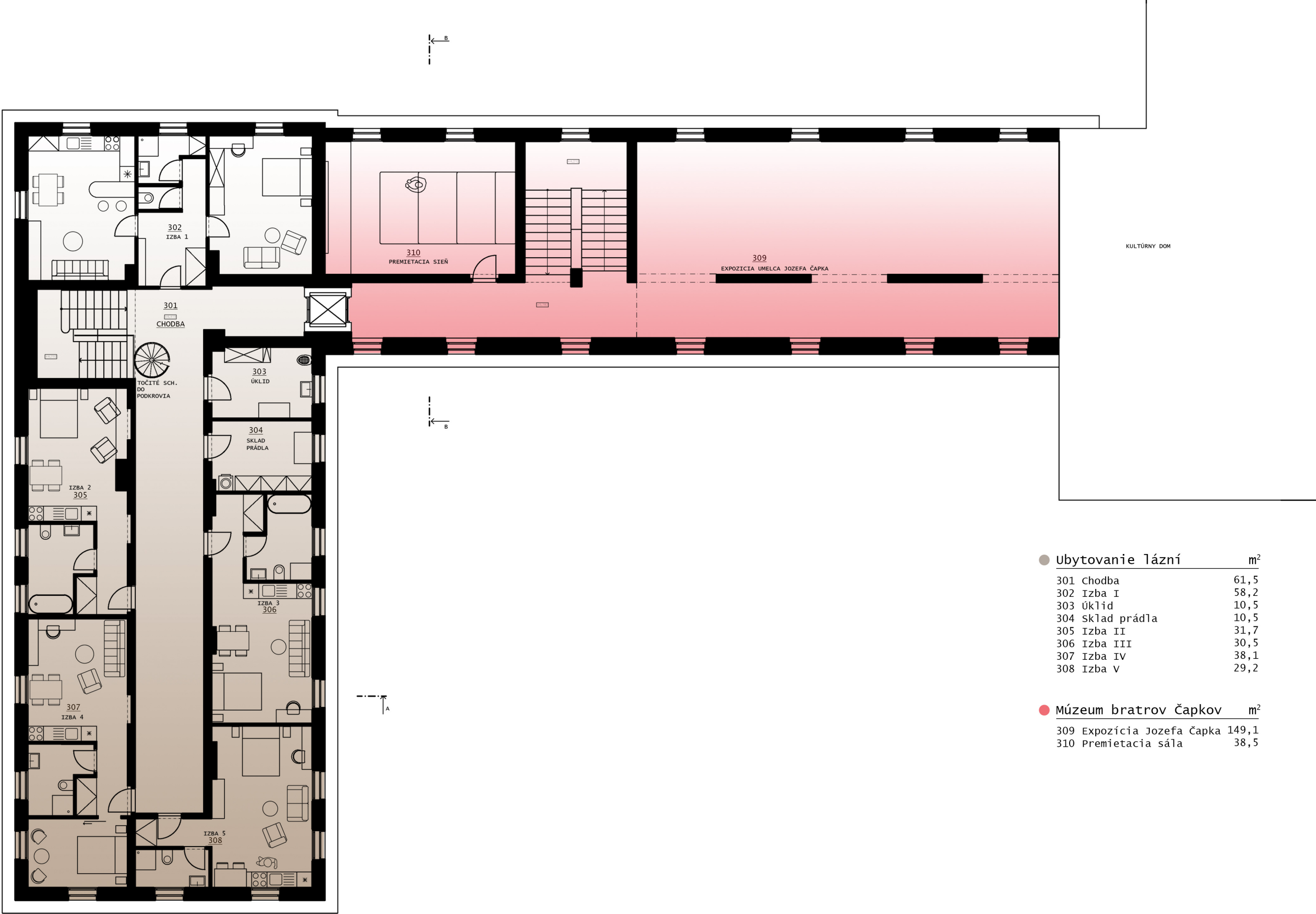

Ordinácie a kozmetika	m ²
201 Chodba	28,9
202 Čakáreň	14,2
203 Kozmetika	16,9
204 Masáž	16,0
205 WC Muži	5,6
206 WC IM/ženy	7,4
207 Čakáreň	48,9
208 Zubár	17,7
209 Sestrička	16,3
210 Doktor	19,7
211 Zázemie personál	12,8
212 Fyzioterapeut	16,9
213 RTG Rontgen	16,7
Múzeum bratrov Čapkův	m ²
214 Expozícia Karla Čapka	138,8
215 Sklad	13,6
216 WC IM/ženy	4,9
217 WC Muži	10,3

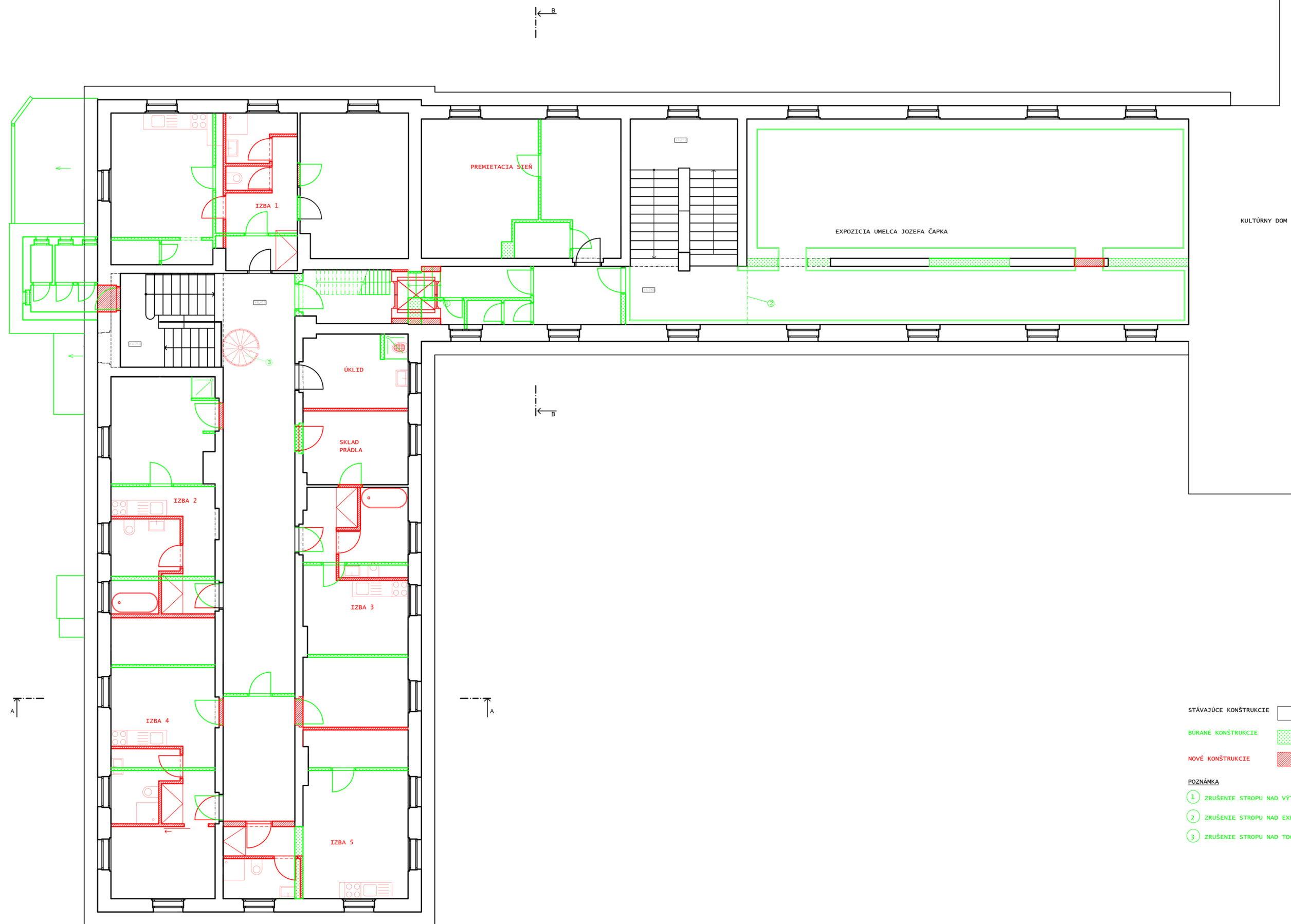

● Ubytovanie lázní	m ²
301 Chodba	61,5
302 Izba I	58,2
303 Úklid	10,5
304 Sklad prádla	10,5
305 Izba II	31,7
306 Izba III	30,5
307 Izba IV	38,1
308 Izba V	29,2

● Múzeum bratrov Čapkov	m ²
309 Expozícia Jozefa Čapka	149,1
310 Premietacia sála	38,5

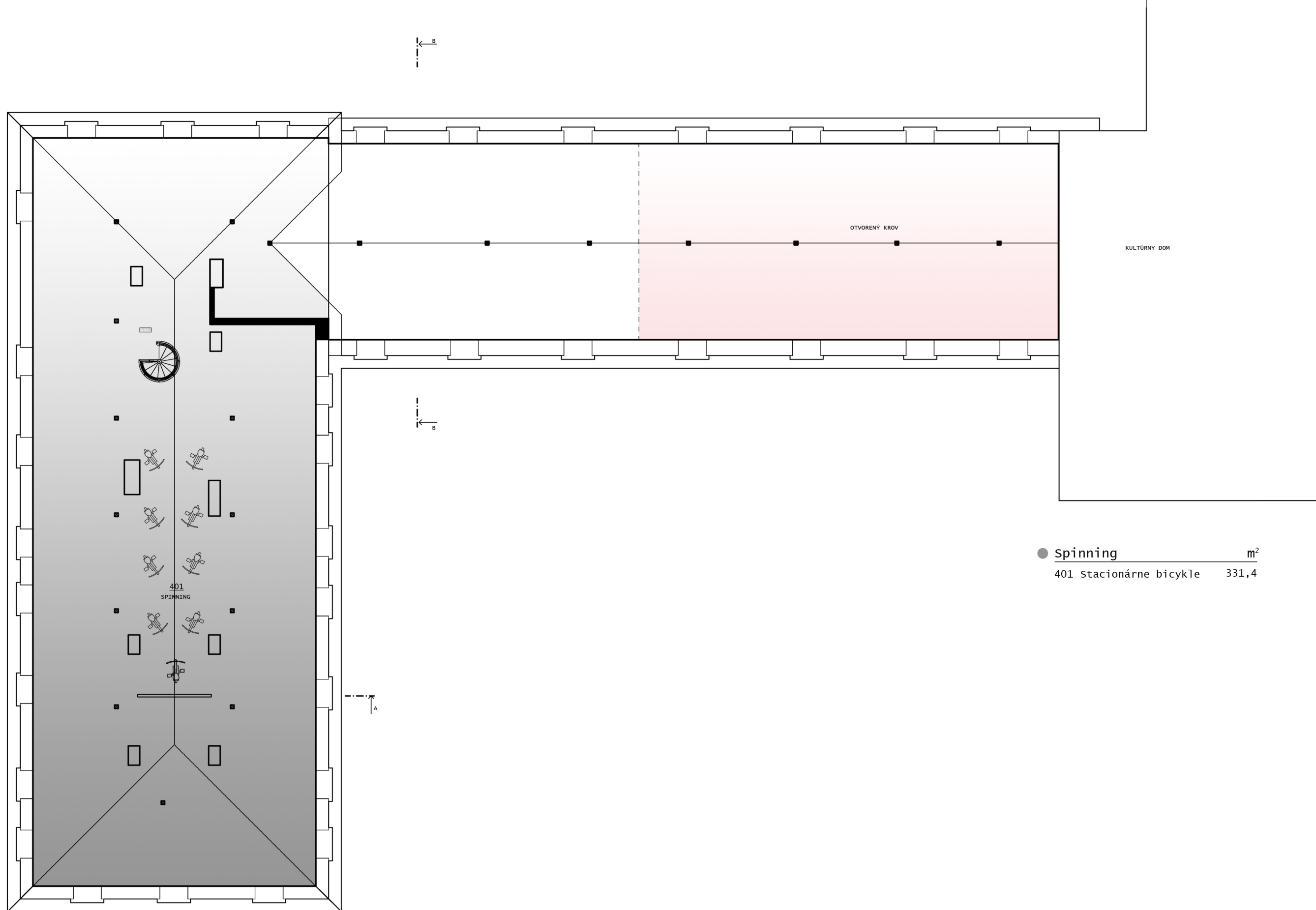

- STÁVAJÚCE KONŠTRUKCIE
- BÚRANÉ KONŠTRUKCIE
- NOVÉ KONŠTRUKCIE
- POZNÁMKA
- 1 ZRUŠENIE STROPU NAD VÝTAHOM
- 2 ZRUŠENIE STROPU NAD EXPOZÍCIOU
- 3 ZRUŠENIE STROPU NAD TOČITÝM SCHOD.

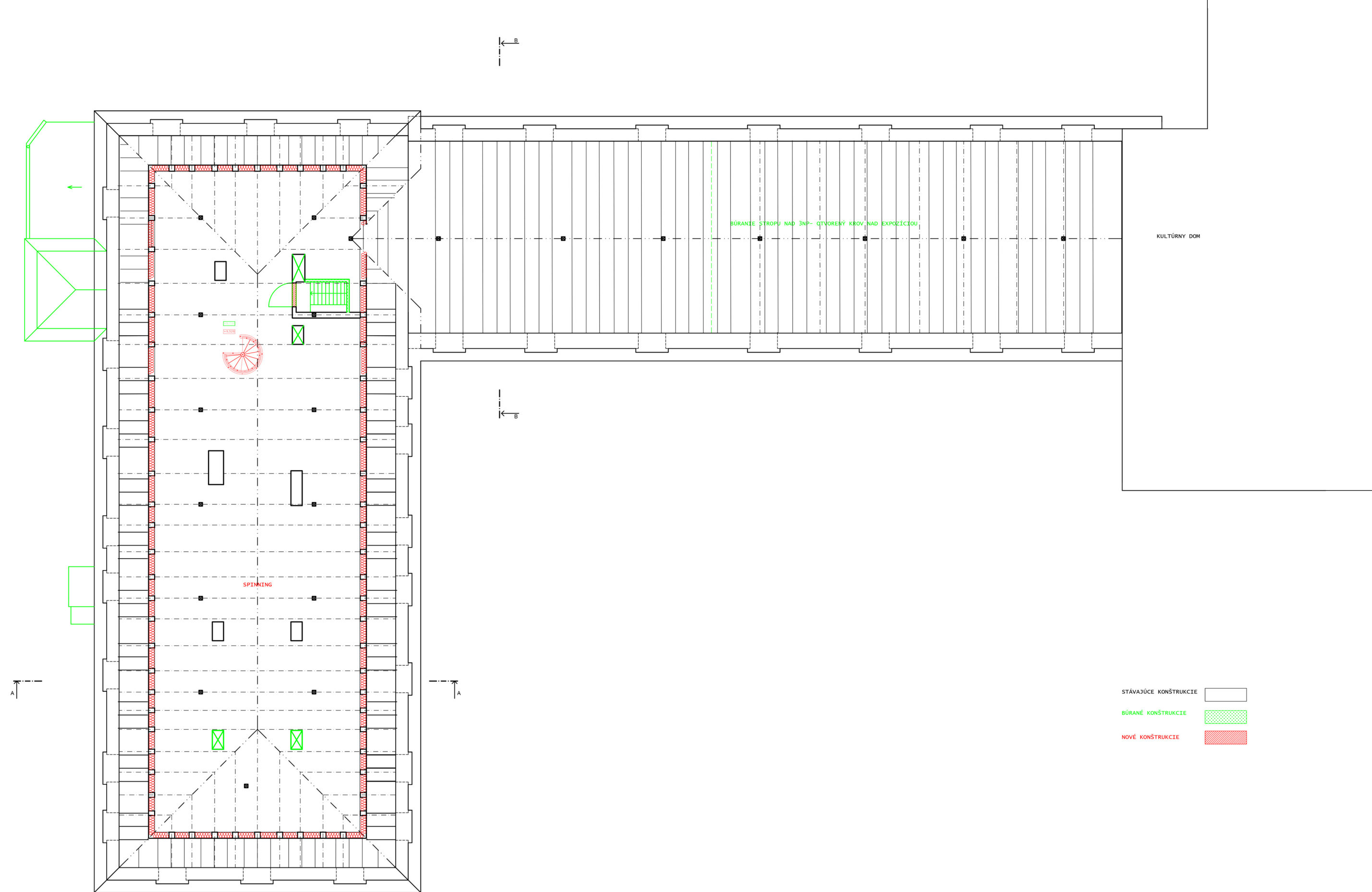

● Spinning	m ²
401 Stacionárne bicykle	331,4

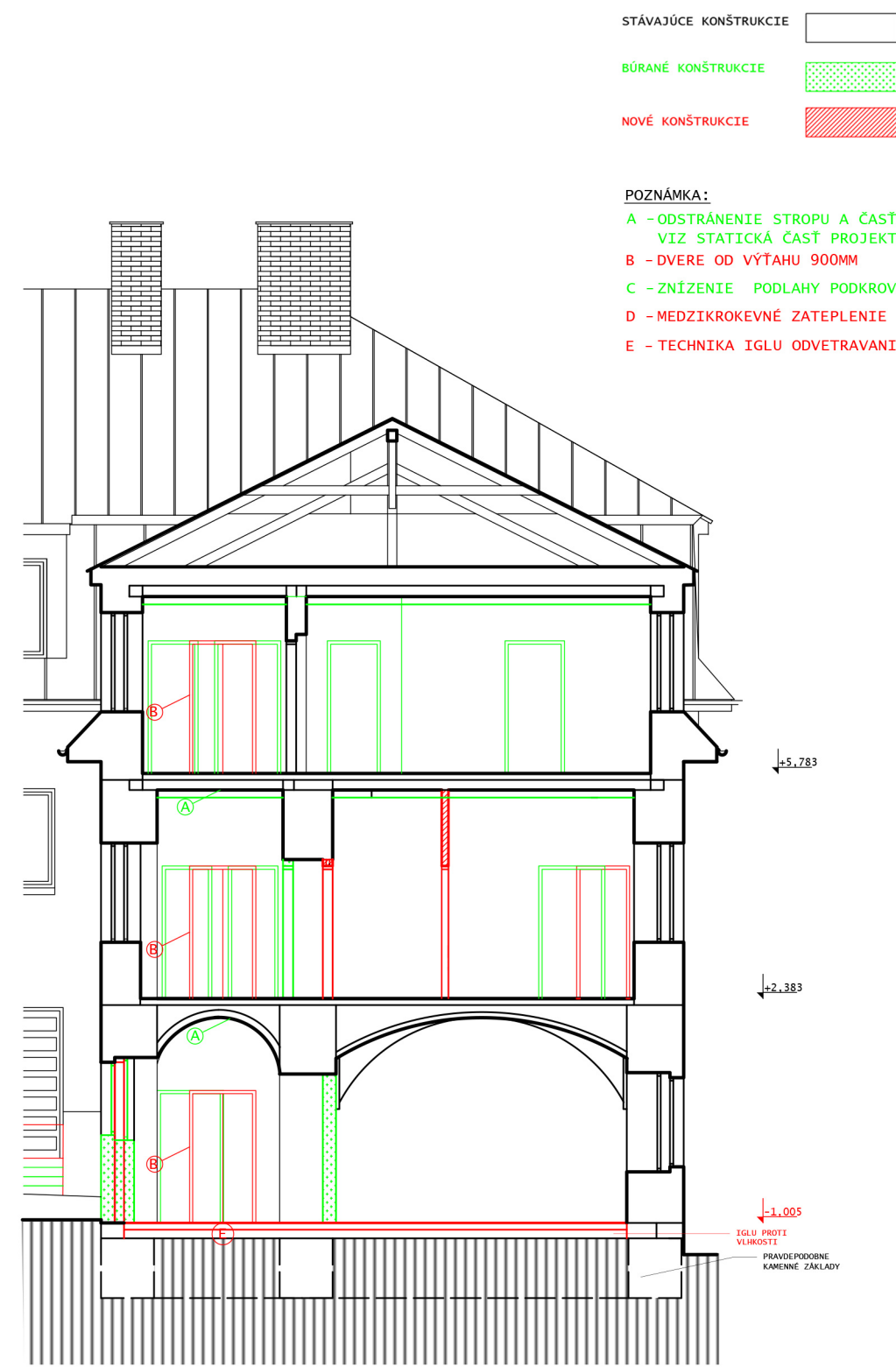

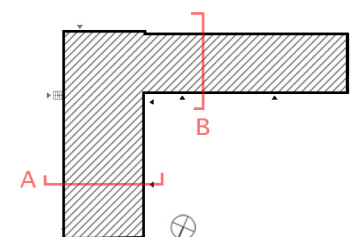
REZ A-A M 1:100

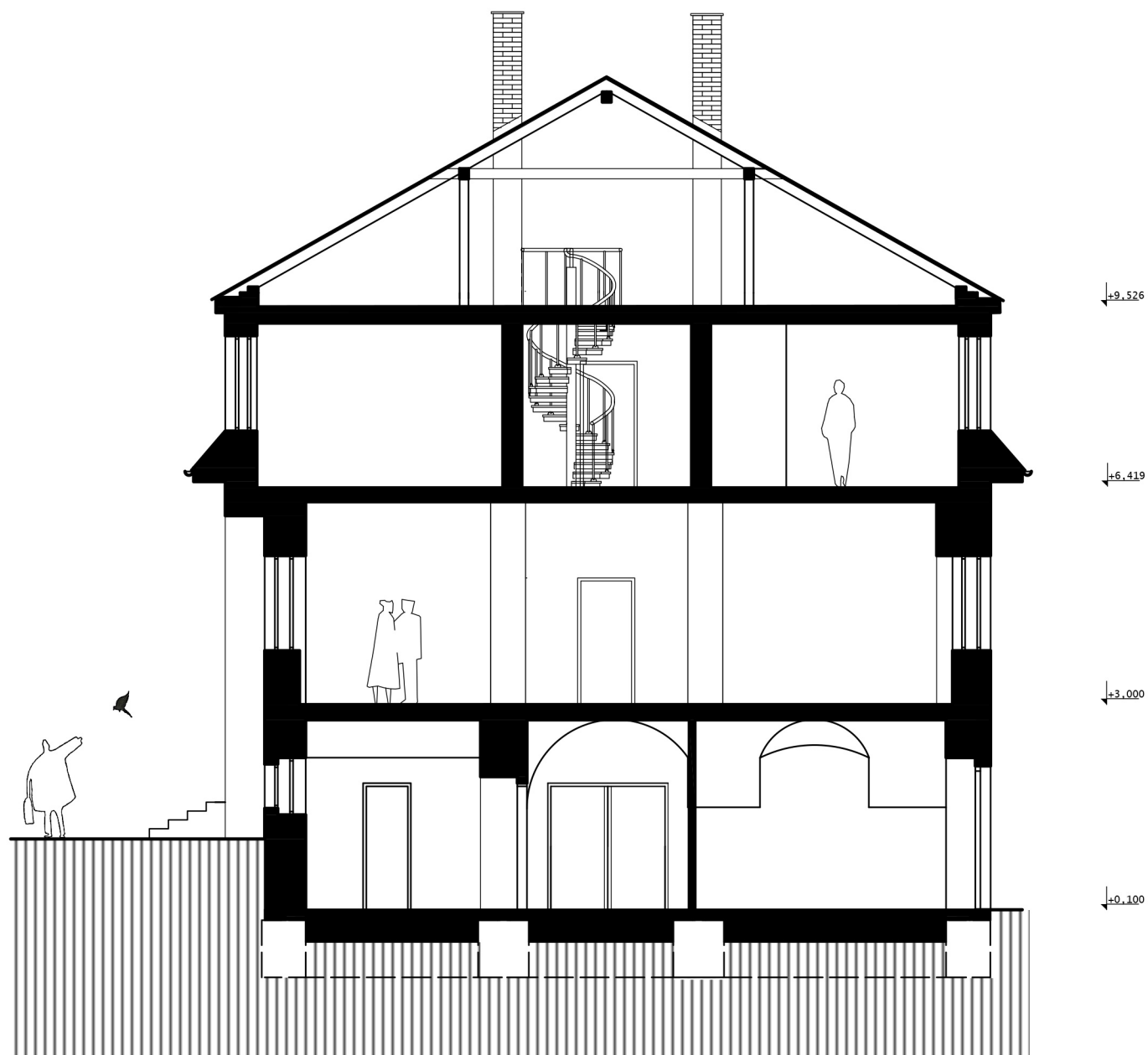
REZ B-B M 1:100

STÁVAJÚCE KONŠTRUKCIE	
BÚRANÉ KONŠTRUKCIE	
NOVÉ KONŠTRUKCIE	

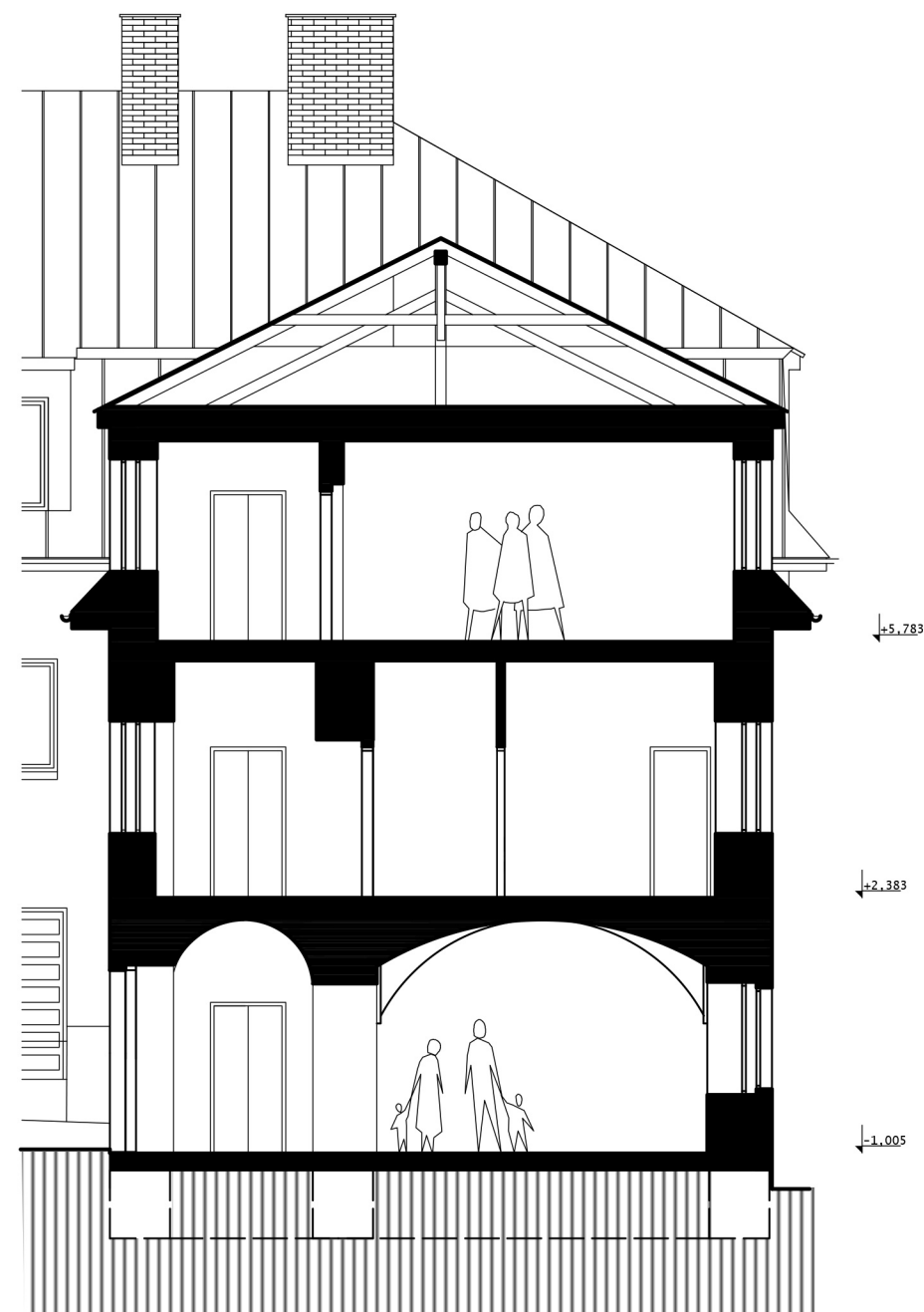
POZNÁMKA:
A - ODSTRÁNENIE STROPU A ČASŤ KLENBY NAD VÝŤAHOM
VIZ STATICKÁ ČASŤ PROJEKTU
B - DVERE OD VÝŤAHU 900MM
C - ZNÍŽENIE PODLAHY PODKROVIA O 213MM
D - MEDZIKROKEVNÉ ZATEPLENIE MINERÁLNOU VATOU
E - TECHNIKA IGLU ODVETRAVANIE PROTI VLHKOSTI

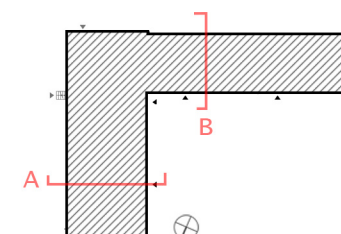

REZ A-A M 1:100

REZ B-B M 1:100

SEVERNÝ POHĽAD M 1:150

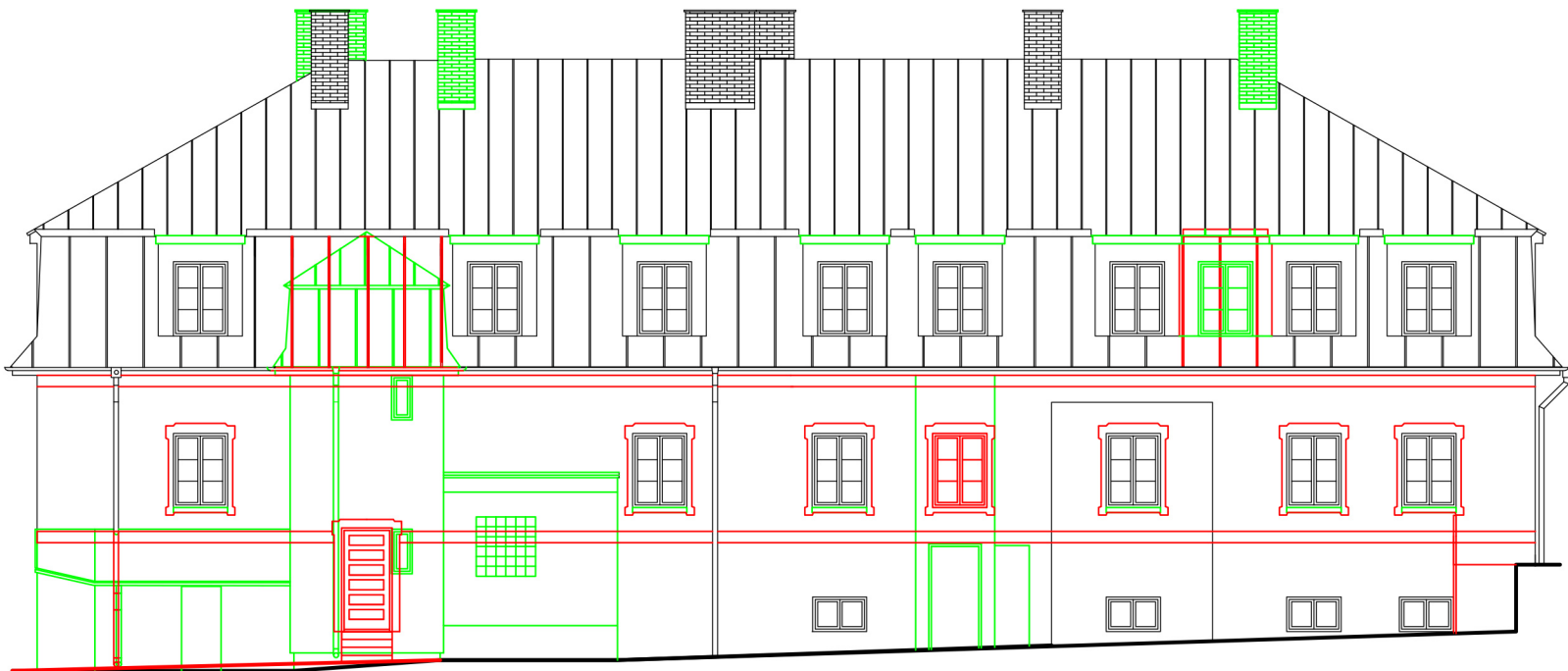
JUŽNÝ POHĽAD M 1:150

- STÁVAJÚCE KONŠTRUKCIE
- BÚRANÉ KONŠTRUKCIE
- NOVÉ KONŠTRUKCIE

ZÁPADNÝ POHĽAD M 1:150

VÝCHODNÝ POHĽAD M 1:150

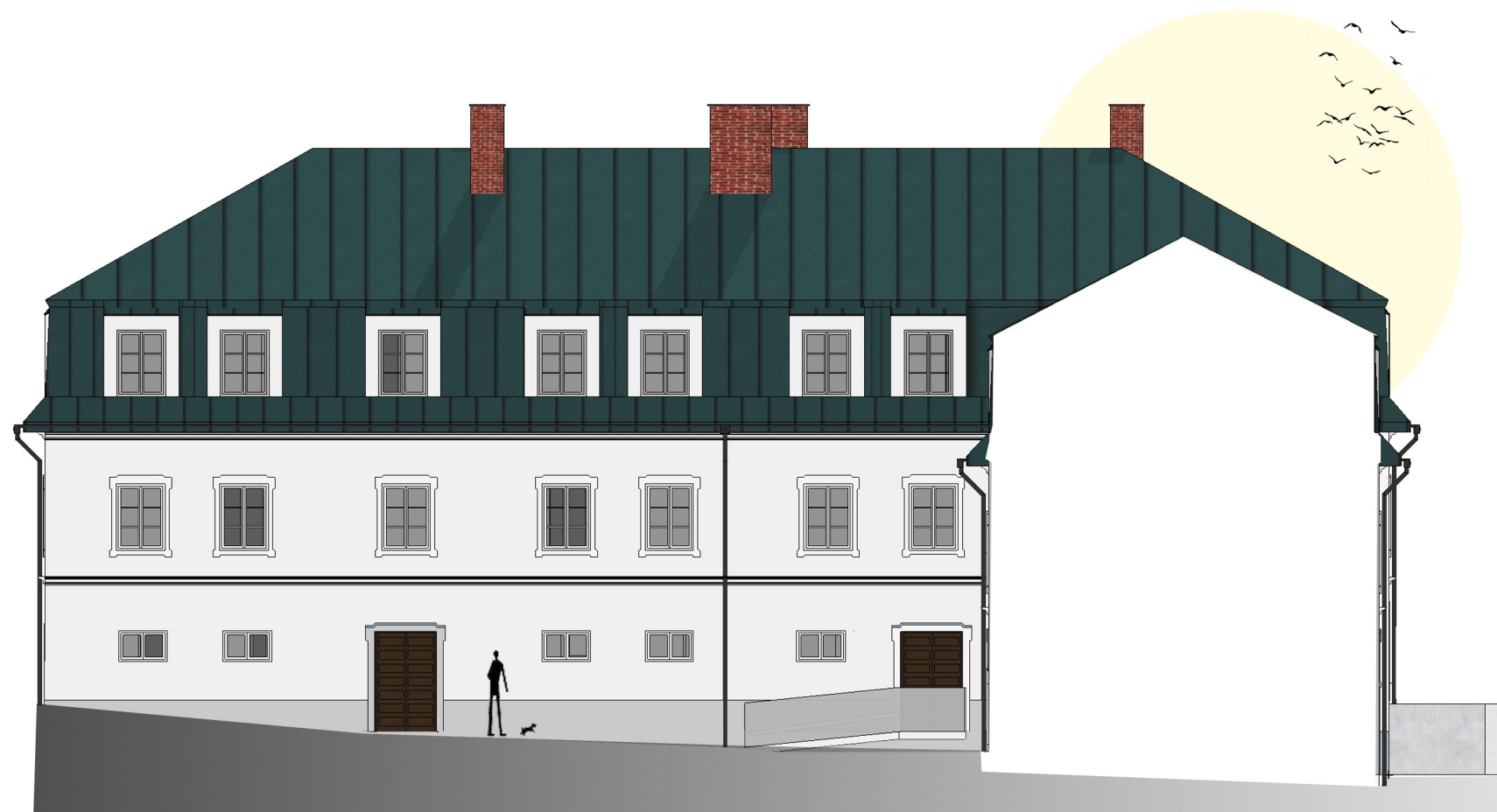

SEVERNÝ POHĽAD M 1:150

JUŽNÝ POHĽAD M 1:150

ZÁPADNÝ POHĽAD

M 1:150

VÝCHODNÝ POHĽAD

M 1:150

Obnova pôvodnej
strešnej krytiny

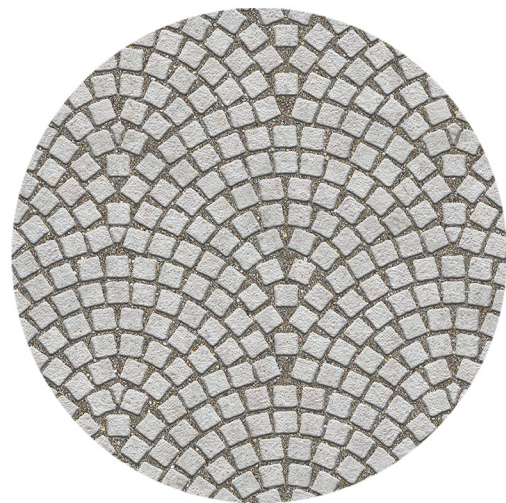
Vápenná omietka
Povrchová úprava fasád

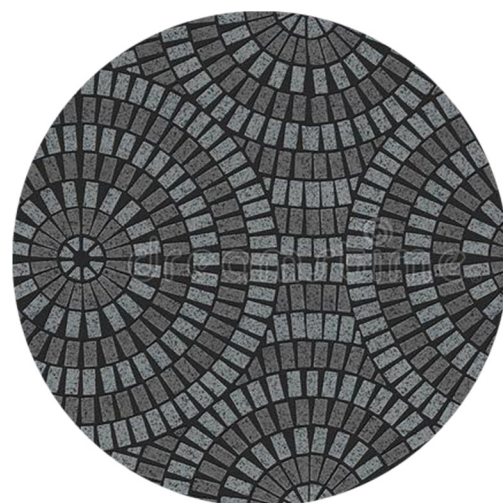
Vápenná omietka
Povrchová úprava stien

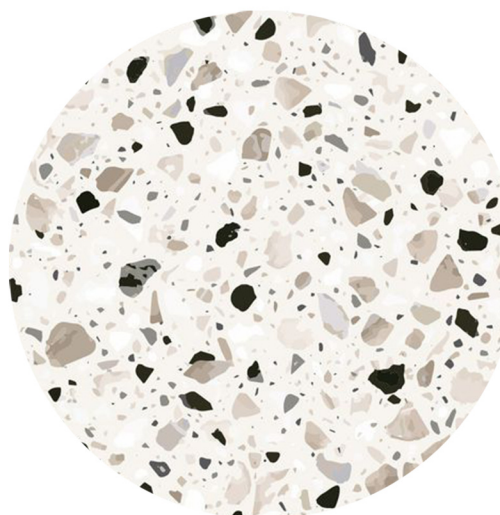
Glazurované keramické obklady
Priestory lázní

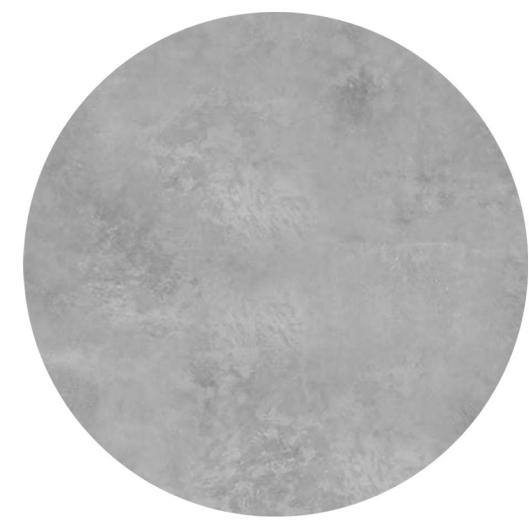
Mačacie hlavy dlažba
Vedľajšie plochy námestia

Hlavná dlažba námestia
Spevnené plochy

Terazzo podlahy
a schodiská

Betonárska sterka
Povrchová úprava stien a podlah

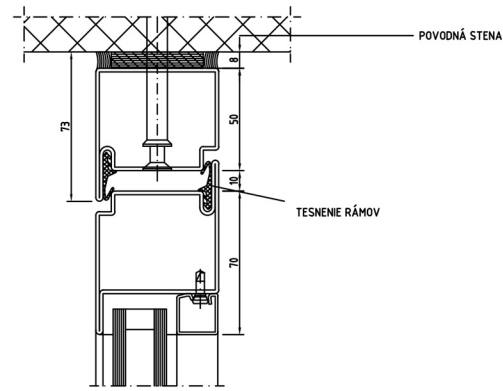

Smrekové drevo
Vonkajšia terasa vinárne

Laminátová podlaha
obytných priestorov lázní

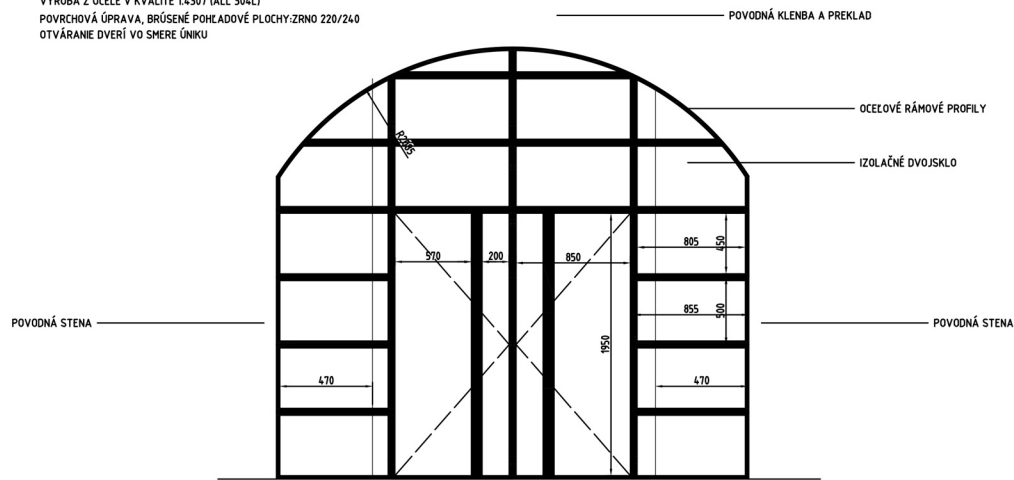

DETAIL KOTVENIA V HORNEJ ČASTI

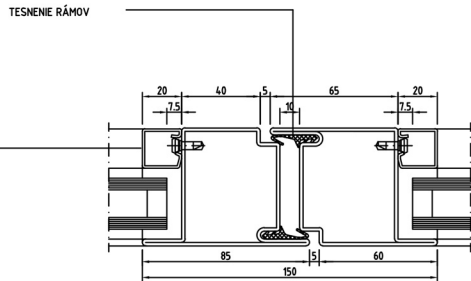
OCELOVÁ KONŠTRUKCIA DVERÍ SO SKLENENÝMI TABUĽAMI

SYSTÉM OCELOVÝCH PROFILOV PRE ELEGANTNÉ KONŠTRUKCIE A PEVNÉHO ZASKLENIA
SYSTÉM PROFILOV Z UŠČACHTILEJ OCELE PRE VYSOKO KVALITNÉ DVERE A STENY
VÝROBA Z OCELE V KVALITE 1.4307 (AISI 304L)
POVRCHOVÁ ÚPRAVA, BRÚSENÉ POHLADOVÉ PLOCHY: ZRNO 220/240
OTVÁRANIE DVERÍ VO SMERE ÚNIKU

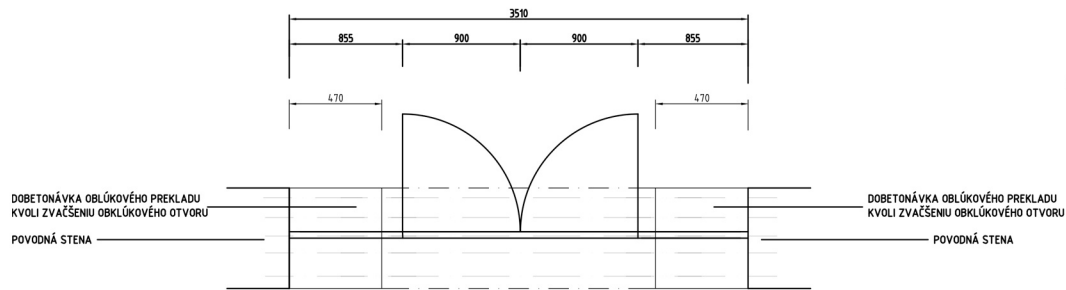

POHĽAD NA OTVOR S OSADENOU KONŠTRUKCIOU

SCHEMA 1

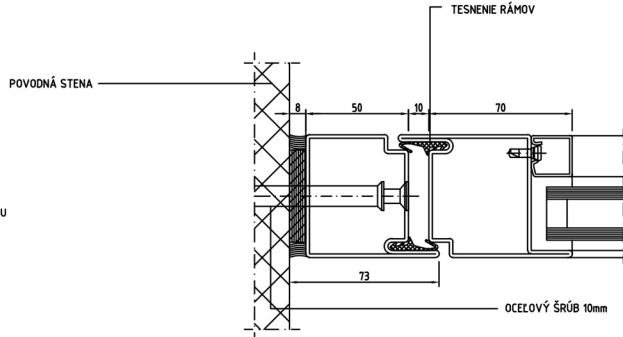

DETAIL KOTVENIA PROFILOV

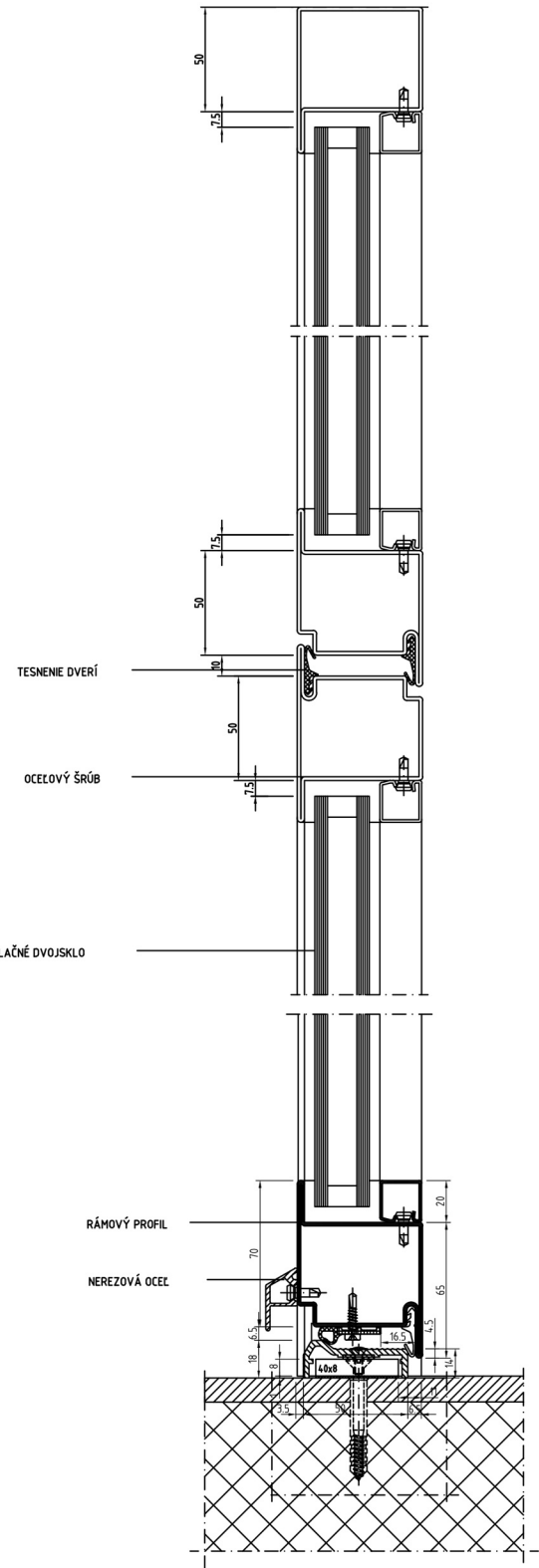

PODORYS NA OTVOR S OSADENOU KONŠTRUKCIOU

SCHEMA 2

DETAIL KOTVENIA U STENY

DETAIL KOTVENIA DVERÍ U PODLAHY

FARBA RÁMOV - TMAVO SIVÁ
MATERIÁL RÁMOV - NEREZOVÁ OCEĽ
FARBA SKLA - ČIERE SKLO
NEROZBITNÉ SKLO
TABUĽA SKLA MA HRÚBKU 4mm
 $U = 5,4 \text{ W/m}^2\text{K}$

SKLADBA PODLAHY VIZ S04, V02
NEZACHOVÁVA SA POVODNÁ TERAZZO PODLAHA,
KVOLI ODSTRÁNENÍ VĽHKOSTI POMOCOU TECHNIKY IGLU

POZNÁMKA:
DOBETONÁVKA (ŽB MONOLIT) OBLÚKOVÉHO PREKLADU
KVOLI ZVÄČŠENÍ OBLÚKOVÉHO OTVORU

